

Kinderdienst Biddag Bedum – 13 maart 2013, 16.00 uur

Thema: Samen delen

Liturgie

- Welkom
- Votum en groet
- Zingen: Gez. 429:1,3 (LvdK): Wie maar de goede God laat zorgen
- Gebed
- Zingen: E&R 239:1,2: De Heer is mijn herder
- Lezen: Marcus 6:30-44, Door Stefan van der Wijk en Fleur Kerkhof
- Zingen: E&R 226: Als je bidt zal Hij je geven
- Lied basisschoolkinderen: Vertrouw maar op God:
(<http://www.youtube.com/watch?v=msVW6uBrvH0>)
- Preek
- Zingen: Lied 'Vijf broden, twee vissen'
- Zingen: E&R 164:1,2: Op bergen en in dalen
- Geloofsbelijdenis Aangepaste Zwolse versie, door Marit Dwarshuis en Jantine
- Kruiger
- Zingen: E&R 153: Laat ons met elkander
- Gebed
- Collecte (Youtube filmpje: 'Daarom bidden wij'
<http://www.youtube.com/watch?v=yOdOos1LCfU>)
[helpen bij collecte, Leon-Matthijs Klaassens, Jannette v.d. Wal en David de Jong]
- Zingen: zegenlied 'Sjaloom, sjaloom, Jahweh is zijn naam'
- Zegen

Liturgie Baflo

- Votum en groet
- Zingen: Lb. 429:1,2,3
- Gebed
- Lezen: Marcus 6:30-44
- Zingen: Gez. 37:1,2,5,8
- Preek
- Zingen: Lied 'Vijf broden, twee vissen'
- Geloofsbelijdenis
- Zingen: Ps. 104:1,4,8
- Gebed
- Collecte
- Zingen: Ps. 147:1,3,5
- Zegen

Preek

Thema: Samen bidden, samen delen. Want Jezus zegent en deelt uit.

Jongens en meisjes, broeders en zusters,

1. Gebed voor het eten

Ik denk dat jullie allemaal wel gaan bidden voor het eten. Als je thuis bent; als je op school bent. Papa of mama bidt. De juf of de meester bidt, als je op school blijft eten.

Bidden jullie zelf ook hardop, als je gaat eten? Wat bid je dan?

Misschien wel gewoon dit: 'Here, zegent u dit eten, om Jezus' wil. Amen.'

Dat is een heel kort en eenvoudig kindergebed bij het eten. Volwassenen bidden het vast ook nog wel. Nietwaar.

Bij ons thuis deden we het vroeger ook zo. Toen ik net zo oud was als jullie nu en op de lagere school zat, de basisschool. Om de beurt zeiden we het gebedje op, mijn broers en zussen en ik. "Here, zegent deze spijze. Amen.' Dat zeiden we toen. En soms ging het wel heel snel. Als je ongeveer twaalf was en naar de middelbare school ging, dan hoefde het niet meer. Dan was je er te groot voor.

Op deze manier hebben we het ook gedaan, toen onze kinderen opgroeiden. Ze gebruikten niet meer het ouderwetse woord 'spijze'. Maar: 'Here, zegent u dit eten, om Jezus' wil. Amen.'

Toch eigenlijk wel mooi en goed, dat je van je ouders zo'n kort gebed leert bij het eten. Ook al wordt het soms een gewoonte en denk je er niet altijd echt bij na wat je zegt. Gebeden hoeven ook niet lang te zijn, leert de Heer Jezus ons

Maar je vraagt aan God om zijn zegen over het eten en drinken dat je krijgt. En je zegt eigenlijk tegelijk, dat je heel dankbaar bent voor wat je krijgt. Want je krijgt het uiteindelijk van God. Ook al heeft je moeder boodschappen gedaan en eten gekookt en de tafel gedekt. En heeft je vader er geld voor verdiend. Of moeder, of allebei. En het eten staat bij het begin van de maaltijd gewoon op tafel of je hebt het in je broodtrommeltje zitten, als je op school gaat eten.

Je weet toch: God geeft het mij en de andere mensen. En als God het niet zegent, komt het niet goed.

2. Jezus bidt voor het eten

Bidden om Gods zegen voor het eten. Dat doet de Heer Jezus ook in het bijbelverhaal, dat we vanmiddag hebben gelezen. Bidden, danken en zegenen. Marcus heeft Petrus horen vertellen en schrijft op:

"Hij nam de vijf broden en de twee vissen, keek omhoog naar de hemel, sprak het zegengebed uit, brak de broden en gaf ze aan zijn leerlingen om ze aan de menigte uit te delen; ook de twee vissen verdeelde hij onder allen die er waren." (Marcus 6:41)

Zie je wel, Jezus kijkt omhoog naar de hemel. Hij zoekt contact met zijn Vader in de hemel. Dat is een teken van een stil gebed uit zijn hart tot God. Jezus beseft ook dat het een belangrijk moment is. Dat hij een wonder zal doen. En dat kan en wil hij niet zonder zijn Vader in de hemel.

'Vader, ik weet dat u het goed vindt, wat ik ga doen.' Zegt Jezus ook, denk ik. Zonder dat de leerlingen het horen. Maar ze zien het wel.

De leerlingen en de mensen, die vlakbij Jezus staan en zitten, horen wel, dat hij het zegengebed uitspreekt. En dat hij de broden en de vissen, die hij in zijn hand heeft, zegent.

Het gebruikelijke Joodse zegengebed ging ongeveer zo:

*"Geprezen bent u, Heer, onze God, koning der wereld, die brood uit de aarde tevoorschijn doet komen."*¹

Een lofprijzing om te beginnen dus. "Here, dank u voor dit eten." Dat mag je ook al zeggen voordat je gaat eten. Je erkent gelovig, dat God het je geeft, dat hij er voor gezorgd heeft dat het voor jou op tafel staat. Terwijl er bij ons meestal heel veel in huis is. Soms hebben we de planken in de voorraadkast vol staan.

Wij wel. Mensen in arme landen heel vaak niet.....

Moet je even nagaan en nadenken: Jezus kijkt naar God en spreekt het zegengebed uit, terwijl hij bijna niks in zijn handen heeft. Maar heel weinig in elk geval: vijf broden en twee vissen. Meer niet. Dat is het enige, dat de leerlingen hebben gevonden onder al die duizenden mensen.

Niemand had brood meegenomen. Alleen een jongen had wat bij zich. Misschien wilde hij het wel aan de mensen verkopen en had zijn moeder het daarom meegegeven.

Jezus had ze van die jongen aangepakt. 'Mag ik ze wel van je hebben?' heeft hij misschien wel vriendelijk gevraagd. En hij had ze gegeven.

3. Te weinig?

Vijf broden en twee vissen. Dat was alles. Het was al heel weinig, als Jezus en de twaalf apostelen ervan hadden moeten eten, dertien grote kerels, die honger hebben.

Je snapt wel, dat het al helemaal veel te weinig is voor meer dan vijfduizend mensen. Als je het zou verdelen, zou ieder ongeveer drie kruimeltjes krijgen. En daar kun je niet van leven.

De leerlingen van Jezus hebben dat wel door. Ze zien al die mensen. En ze hebben zelf ook wel trek. Ze hebben het de afgelopen dagen heel druk gehad. Ze hebben in opdracht van Jezus overal gepreekt en mensen genezen.

En als ze bij Jezus terugkomen en hem vertellen wat ze allemaal gedaan hebben, dan is het bij de Meester weer heel druk. Ze hebben zelfs geen tijd om te eten, vertelt Marcus.

De leerlingen merken ook, dat het al laat wordt. Etenstijd. En ze zeggen tegen Jezus:

¹ Dr. P.H.R. van Houwelingen, *Johannes Het evangelie van het Woord*, Kampen 1997, p. 147.

"Dit is een afgelegen plaats en het is al laat. Stuur hen weg, dan kunnen ze naar de dorpen en gehuchten in de omtrek gaan om eten te kopen." (vs. 35,36)

"Geven jullie hun maar te eten!" Zegt Jezus dan. Hij weet wat hij gaat doen en stelt zijn leerlingen op de proef. Het zou dus kunnen, in de naam van Jezus.

Maar de leerlingen zien er geen brood in. Hoe moeten ze dat doen? En zoveel geld hebben ze ook niet in kas om voor meer dan vijfduizend mensen eten te kopen.

Dat kost een kapitaal.

Een paar rekensommetjes om dat duidelijk te maken. Mag wel even, hè, ook al zitten jullie vanmiddag niet op school maar in de kerk. Help straks maar even met uitrekenen. Daar ben ik niet zo goed in...

De leerlingen vragen aan Jezus: *"Moeten wij dan voor tweehonderd denarie brood gaan kopen om hun te eten te geven?"*

Hoeveel geld is tweehonderd denarie? Nou, een denarie of schelling, is wat een gemiddelde werknemer in die tijd op een dag verdiend. Het normale dagloon is dus een denarie.

De leerlingen noemen dus een bedrag van tweehonderd daglonen. Zeg maar, iets meer dan een half jaarsalaris van een werknemer. Wat is dat vandaag? Ergens tussen de € 10.000,- en € 20.000,- denk ik.

Dat is een heel kapitaal. De leerlingen van Jezus hebben dat vast niet contant in kas. Dat kunnen ze dus nooit betalen. Zij schatten in dat een bedrag van tweehonderd denarie niet genoeg zal zijn.

Nog een rekensom van de andere kant. Er is ergens een bijeenkomst van heel veel mensen. Tussen de middag krijgen ze allemaal een lunch aangeboden. Of een lunchpakket. Wat zit daar normaal in: een broodje met kaas, een broodje met ham en een krentenbol met roomboter. Daar houden we het bij. We rekenen de kop soep, de kroket, de banaan en het glas melk niet mee.

Zo'n lunchpakket kost € 2,-, inkoopprijs. Laten we daarvan uitgaan. Er zijn vijfduizend mensen op die happening.

Wie kan even voor mij uitrekenen wat dat dan kost? Help me even.

5000 keer 2 euro, dat is 10.000 euro. Minimaal. Kom je teruggerekend naar Jezus' dagen weer uit op hetzelfde bedrag van rond de tweehonderd denarie. Minimaal.

Want er zijn daar bij Jezus nog meer mensen dan die 5000 die de leerlingen hebben geteld.

Ze hebben de vrouwen en de kinderen niet eens mee gerekend. Maar die hebben natuurlijk ook meegeeten. Wat Jezus uitdeelde was ook voor hen. Dus met die 10.000 euro hadden de leerlingen het ook niet gered.

Snap je het probleem van de leerlingen. Als Jezus tegen hen zegt: "Geven jullie al die mensen te eten," dan weten zij niet hoe ze dat moeten klaarkrijgen. Jezus stelt hun op de proef. Is jullie geloof groot genoeg om toch aan al die mensen eten te kunnen geven?

4. Jezus zegent

De leerlingen vinden onder de mensen vijf broden en twee vissen. Een jongen heeft ze bij zich.

Jezus weet: Dat is genoeg. Dat is zelfs royaal. Hij kan er wel wat mee onder Gods zegen.

Jezus laat de mensen dan plaats nemen op het gras. Keurig in groepen van vijftig of van honderd mensen. Straks gemakkelijk te tellen voor de leerlingen. De mensen mogen gaan zitten als bij een feestmaal. Zo organiseert de Heer het. Het wordt een feestmaal bij Jezus. In de open lucht op een frisgroen tapijt. Want het is voorjaar in Israël.

Dat moet van boven af ook een mooi gezicht geweest zijn voor God, engelen en mensen.

Vijfduizend mensen – of nog meer – in geordende groepen op het zachte gras. Jezus zal ervan genieten hebben. De leerlingen ook, al hebben die het druk met het rondbrengen van het gezegende brood en de gezegende vis.

Want gezegend is het.

Ik kom nog even terug bij vers 41 van het gedeelte dat we hebben gelezen.

"Hij nam de vijf broden en de twee vissen, keek omhoog naar de hemel, sprak het zegengebed uit, brak de broden en gaf ze aan zijn leerlingen om ze aan de menigte uit te delen; ook de twee vissen verdeelde hij onder allen die er waren."

En hoe luidde dat Joodse dank- of zegengebed ook weer?

"Geprezen bent u, Heer, onze God, koning der wereld, die brood uit de aarde tevoorschijn doet komen."

En het kindergebedje voor het eten? "Here, zegent u dit eten, om Jezus' wil. Amen." Dat bidt Jezus ook. Hij is immers kind bij zijn Vader. Hij is de Zoon van God. Hij vraagt God om zijn zegen. Hij haalt die als het ware op bij zijn Vader. En Hij zegent de broden en de vissen.

En dan gaat hij brood en vis breken en uitdelen. En de leerlingen brengen het in hun mandjes rond bij de groepen mensen, die aan tafel zitten bij de Heer. Is het een picknick? Nee, een feestmaal. De leerlingen mogen er zelf ook van meegenieten. Hij had ze meegenomen om uit te rusten en bij te komen van hun intensieve werk. En ze krijgen met nog vijfduizend anderen een geweldig feestmaal van de Meester onder de open hemel van God.

Zo machtig is Jezus. Zo machtig is het woord van God.

God de koning van de wereld doet brood uit de aarde tevoorschijn komen. Dat is de gewone gang van zaken. En Hij is daarvoor te prijzen.

Hier is het anders: Hier doet God het brood tevoorschijn komen uit de handen van Jezus, zijn Zoon. Brood en vis, brood met beleg dus.

En het is echt heel royaal. Er blijft nog behoorlijk wat over. Twaalf manden vol halen de leerlingen op, brood en vis. Dat gooien ze niet weg. Ze kieperen die manden niet leeg in het meer, om de vissen mee te voeren. Daar is het veel te kostbaar voor. Nee, zo'n mandje met brood en vis bevat genoeg eten voor drie dagen. De leerlingen krijgen van Jezus proviand mee voor de komende drie dagen.

Zie je wel, hoe goed Jezus ook voor zijn leerlingen zorgt? Hij nam hen mee om hun wat rust te gunnen. Ze kregen een heerlijke maaltijd. En wat er over is mogen zij meenemen.

Samen bidden, samen delen. Want Jezus zegent en deelt uit. De vijfduizend mannen, hun vrouwen en kinderen die mee zijn. En de leerlingen.
Een groot wonder is het. Jezus wil ons daarmee één ding leren: dat wij met Hem gezegend zijn.

5. Biddag

Het is vandaag biddag voor gewas en arbeid. Zo noemen we dat in de kerk. Voor ons eten en drinken moet hard gewerkt worden. Ploegen, zaaien, wieden, oogsten. De boer, de bakker, de slager en de visboer. Maar ook de chauffeur en de winkelier. En je vader en moeder die werken en geld verdienen om eten te kunnen kopen voor jou. Allemaal werken ze hard.

Daar mogen we vanmiddag voor bidden. En vanavond ook in de kerkdienst. Daar willen we ook voor bidden. Net als Jezus. Hij bad ook voor het eten.

We bidden ook voor mensen in arme landen, voor mensen die honger hebben en geen volle voorraadkast. En voor mensen, die geen werk hebben. Of niet meer kunnen werken. Dat leert Jezus ons ook. In het Onze Vader bijvoorbeeld.

"Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben."

Ons, dat zijn wij allemaal, alle leerlingen van Jezus samen. Ja, alle mensen op Gods wereld.

Aan Gods zegen ligt het niet.

Samen delen. Daar ging het vanmiddag over.

Samen bidden, samen delen. Want Jezus zegent en deelt uit.

Denk daar maar even aan, straks als je gaat eten.

Here, zegent u ons eten, om Jezus' wil.

Amen.

Vijf broden, twee vissen

Wij bidden en wij delen samen,
want Jezus bidt en deelt het brood.
'Heer, zegent u dit eten. Amen.'
Uw zorg is groot in onze nood.

Waar kunnen wij het eten kopen,
dat nodig is voor zoveel volk?
De bakkers, zijn die nog wel open?
De streek kent maar een enkel dorp.

'Je kunt naar de hoeveelheid gissen.
Maar ga eens kijken,' zegt de Heer.
'Hier zijn vijf broden en twee vissen.
Een jongen heeft ze, maar niet meer.'

'Dat is genoeg,' zegt dan de Meester.
'Ga zitten in het groene gras.
Ik geef vandaag een heerlijk feestmaal.
Rust en geniet en wees mijn gast.'

En Jezus neemt het brood, de vissen.
Hij kijkt omhoog en dankt de HEER.
Dan zegent Hij het. Niet te missen:
Het brood wordt meer en meer en meer.

De mensen die bij Jezus waren,
zij krijgen allemaal genoeg.
Er zijn nog wel twaalf manden over.
Dat is het brood voor morgenvroeg.

Wat een groot wonder deed de Here
voor al die mensen, groot en klein.
Hij wil ons daarmee één ding leren:
dat wij met Hem gezegend zijn.

*(bij Marcus 6:30-44;
kan gezongen worden op de melodie van Psalm 140)*

*Baflo, 7 maart 2013,
Arjan Minnema*